

ΛΑΡΙΣΑ

Σύλλογος Νεφροπαθών Λάρισας: Ψηφιακός αποκλεισμός για εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες με αναπηρία στην Ελλάδα

🕒 02/04/2024 - 10:49

Για ψηφιακό αποκλεισμό για εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες με αναπηρία στην Ελλάδα κάνουν λόγο τα μέλη του Συλλόγου Νεφροπαθών Λάρισας με σχετική ανακοίνωσή τους. Ειδικότερα και όπως επισημαίνεται σε αυτή:

- 40% του συνόλου των ατόμων με αναπηρία 16-64 ετών δεν χειρισμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο
- Μόνο το 35% των ατόμων με αναπηρία χρησιμοποιεί το διαδίκτυο συστηματικά, έναντι του 65% των χρηστών χωρίς αναπηρία
- Μόνο οι 2 στους 10 χρήστες με αναπηρία έκαναν εκπαιδευτική χρήση του διαδικτύου
- Η Ελλάδα βρίσκεται στην 25η θέση μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ στις ψηφιακές παροχές

Αντικείμενο του 15ο Δελτίου Στατιστικής Πληροφόρησης (επισυνάπτεται) του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της ΕΣΑμεΑ αποτελεί η χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας (ΤΠΕ) και η επίδραση του παράγοντα της αναπηρίας στην πρόσβαση των ατόμων στα ψηφιακά περιβάλλοντα. Για

Σύλλογος Νεφροπαθών Λάρισας: Ψηφιακός αποκλεισμός για εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες με αναπηρία στην Ελλάδα - ONLA...
πρώτη φορά το 2022, έχουμε στη διάθεσή μας τα εν λόγω στοιχεία και για τα άτομα με αναπηρία, καθώς ενσωματώθηκε στο ερωτηματολόγιο της Ετήσιας Έρευνας Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας από Νοικοκυριά και Άτομα (Information and Communication Technologies – ICT) που υλοποιείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, μεταβλητή για την αναπηρία.

Την γενική κατάσταση της χώρας ως προς την πρόσβαση των πολιτών σε δημόσιες και ιδιωτικές ψηφιακές υπηρεσίες καταδεικνύει ο Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που κατατάσσει την Ελλάδα στην 25η θέση μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Ωστόσο, σύμφωνα και με τα ερευνητικά δεδομένα, ο παράγοντας της αναπηρίας αυξάνει ακόμη περισσότερο τον κίνδυνο ψηφιακού αποκλεισμού.

Ειδικότερα, τα ευρήματα του 15ου Δελτίου καταδεικνύουν το εκτεταμένο ψηφιακό χάσμα και τον ψηφιακό αποκλεισμό που αντιμετωπίζουν εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες με αναπηρία. Παρά τις συνεχώς εξελισσόμενες τεχνολογικές δυνατότητες αλλά και τις θετικές πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στη χώρα, ώστε να εναρμονιστεί το θεσμικό πλαίσιο για τα ψηφιακά περιβάλλοντα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και απαιτήσεις, το τμήμα του πληθυσμού με αναπηρία που παραμένει εντελώς αμέτοχο στον νέο αναδυόμενο ψηφιακό κόσμο καταγράφεται τεράστιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της Έρευνας Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας από Νοικοκυριά και Άτομα 2022, το ποσοστό των ατόμων με αναπηρία που δεν έχει κάνει ποτέ χρήση του διαδικτύου, και το οποίο ανέρχεται σε 40% του πληθυσμού ηλικίας 16-74 ετών, βρίσκεται στην πραγματικότητα πλήρως αποκλεισμένο από σημαντικές δυνατότητες, όχι μόνο επικοινωνίας και πληροφόρησης αλλά και ουσιαστικής άσκησης των βασικών θεμελιωδών δικαιωμάτων, η απόλαυση των οποίων όλο και περισσότερο συνδέεται με τη χρήση των ΤΠΕ.

Το χάσμα μεταξύ νομοθεσίας και πραγματικότητας αναφορικά με την ψηφιακή προσβασιμότητα, ο ψηφιακός αναλφαβητισμός, αλλά και τα υψηλά επίπεδα φτώχειας και υλικής στέρησης που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, είναι κομβικοί παράγοντες που συντελούν στον ψηφιακό αποκλεισμό τους:

Εντός του πρώτου τριμήνου του 2022, έκαναν χρήση του διαδικτύου το 56,5% των ατόμων με αναπηρία και το 87,2% των ατόμων χωρίς αναπηρία.

Αναφορικά με τη συχνότητα της χρήσης του διαδικτύου στην καθημερινή ζωή, μόνο το 35% των ατόμων με αναπηρία δηλώνει πως χρησιμοποίησε το διαδίκτυο «αρκετές φορές την ημέρα», έναντι του 65% των συστηματικών χρηστών χωρίς αναπηρία.

Σημαντικό ποσοστό πολιτών που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο αναφέρουν χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών υγείας (e-υγεία), το οποίο ανέρχεται στο 73,6% των χρηστών με αναπηρία και στο 78,4% των χρηστών χωρίς αναπηρία. Χαμηλή η χρήση του διαδικτύου για εκπαιδευτικούς λόγους. Μόνο οι 2 στους 10 χρήστες με αναπηρία έκαναν εκπαιδευτική χρήση του διαδικτύου, ενώ η αντίστοιχη αναλογία στα άτομα χωρίς αναπηρία είναι 3 προς 10.

Πολύ μειωμένη η χρήση του διαδικτύου για συμμετοχή και έκφραση γνώμης για κοινωνικά και πολιτικά θέματα. Ενδεικτικό είναι ότι δεν προκύπτει διαφορά στα ποσοστά χρηστών του διαδικτύου που εκφράζουν κοινωνική και πολιτική γνώμη βάσει της ύπαρξης κάποιας αναπηρίας καθώς, και στις δύο κατηγορίες πληθυσμού το ποσοστό ανέρχεται μόλις σε 22%.

Σημαντική διαφορά ωστόσο καταγράφεται στο ποσοστό των χρηστών με αναπηρία που χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Πιο αναλυτικά το 66,6% των χρηστών με αναπηρία αναφέρουν ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του 2022 συμμετείχαν σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (προφίλ χρήστη, μηνύματα κ.ά. στο Facebook, στο Twitter, Instagram, Snapchat, κ.λπ.), έναντι του 82% των ατόμων χωρίς αναπηρία.

Αναφορικά με τη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προκύπτει ότι: το 41,5% του συνολικού πληθυσμού με αναπηρία και το 70,2% των ατόμων χωρίς αναπηρία, έκαναν χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης κατά το διάστημα αναφοράς.

Η ανάλυση των δεδομένων χρήσης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι περίπου 6 στα 10 άτομα με αναπηρία χρειάστηκε να υποβάλλουν ηλεκτρονικά κάποια αίτηση ή καταγγελία/ ένσταση αλλά δεν το έκαναν.

Αναφορικά με τους λόγους που δεν υπέβαλαν κάποια ηλεκτρονική αίτηση/ καταγγελία/ένσταση, το 31% των ατόμων με αναπηρία

αναφέρουν ότι δεν είχαν τις απαραίτητες γνώσεις/ δεξιότητες. Είναι φανερό ότι ο ψηφιακός αποκλεισμός θέτει στο περιθώριο της κοινωνίας τα άτομα που στερούνται πρόσβασης στα ψηφιακά μέσα και η ανάγκη για εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου καθολικής προσβασιμότητας, όπως έχει προταθεί και από την Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας και από την ΕΣΑμεΑ, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης και ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στις ΤΠΕ, είναι ύψιστη. Ειδικότερα, ένα τέτοιο σχέδιο οφείλει να παρέχει συγκεκριμένες τεχνικές κατευθύνσεις και οδηγίες και μεταξύ άλλων να διασφαλίζει:

Την πλήρη εφαρμογή της Οδηγίας 2016/2012 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως έχει ενσωματωθεί στο Κεφάλαιο Η' του ν. 4727/2020.

Την άμεση λειτουργία του Μητρώου Δημόσιων Ιστοσελίδων και Εφαρμογών (ΜΗΔΙΣΕΦ) όπως προβλέπεται στο ν. 4727/2020.

Την ορθή ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας στο σχεδιασμό, ανάπτυξη και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης, ώστε να αποφευχθούν διακρίσεις εις βάρος των ατόμων με αναπηρία.

Την παροχή συνεχούς κατάρτισης στα άτομα με αναπηρία προκειμένου να αναπτύξουν ή/και να ενισχύσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες.

Τη διενέργεια εκστρατειών ενημέρωσης προς τα άτομα με αναπηρία για τη σημασία της ανάπτυξης και ενίσχυσης των ψηφιακών τους δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων και διευκολύνσεων που παρέχουν τα ψηφιακά μέσα στην καθημερινότητά των πολιτών.

Τη διενέργεια ερευνών προκειμένου να παραχθούν στοιχεία σχετικά με τις ανάγκες υποστήριξης των διαφορετικών κατηγοριών αναπηρίας ως προς τη χρήση των ψηφιακών περιβαλλόντων, καθώς και τη διασφάλιση της οικονομικής προσιτότητας των νέων ψηφιακών τεχνολογιών ή/και την οικονομική ενίσχυση των ατόμων με αναπηρία για την απόκτηση των αναγκαίων μέσων, εξοπλισμού και βοηθημάτων.